

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 7.06.2005 r.

DOK3-423/2/05/KO

DECYZJA nr DOK - 58/05

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego z wniosku Raisio Nutrition Ltd. z siedzibą w Raisio, Finlandia, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na nabyciu przez Raisio Nutrition Ltd. z siedzibą w Raisio, Finlandia, udziałów GoGreen AB z siedzibą w Lidköping, Szwecja, powodującej uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników tej Spółki.

UZASADNIENIE

W dniu 7 kwietnia 2005 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „organem antymonopolowym”, zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na nabyciu przez Raisio Nutrition Ltd. z siedzibą w Raisio, Finlandia, zwaną dalej „Raisio”, udziałów GoGreen AB z siedzibą w Lidköping, Szwecja, zwaną dalej „GoGreen”, powodującego uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników tej Spółki.

W związku z tym, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i

konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”, tj. równowartość 50 mln EURO,

- nabycie udziałów innego przedsiębiorcy, powodujące uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników – jest jednym ze sposobów koncentracji, określonych w art. 12 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji,

2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru przedmiotowej koncentracji,

w dniu 7 kwietnia 2005 r. organ antymonopolowy wszczął postępowanie antymonopolowe w tej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), zawiadomił stronę pismem z dnia 22 kwietnia 2005 r.

Wnioskodawca wskazał we wniosku, że planowana transakcja podlega również zgłoszeniu organowi ochrony konkurencji w Niemczech.

Przyczyny i zakres koncentracji

Zgłoszony zamiar koncentracji polega na nabyciu przez Raisio 50% udziałów spółki GoGreen.

W dniu 24 marca 2005 r. pomiędzy Cerealia Foods AB z siedzibą w Järna, Szwecja (dalej „Cerealia”), tj. przedsiębiorcą dominującym nad GoGreen, a Raisio została zawarta „Umowa ramowa”, na mocy której Cerealia i Raisio zgodziły się na podjęcie współpracy w zakresie wprowadzania na rynek i sprzedaży określonych wegetariańskich produktów żywnościowych na terytorium Szwecji, Finlandii, Norwegii, Danii, krajów bałtyckich, Rosji oraz Polski. W celu realizacji „Umowy ramowej” (*tajemnica przedsiębiorstwa*). W wyniku transakcji GoGreen rozszerzy swoją działalność, bowiem będzie prowadzić sprzedaż potraw wegetariańskich, napojów z owsa i z soi oraz warzywnych mieszanek. Jak wskazuje wnioskodawca, aby GoGreen mogła skoncentrować swoją działalność na tej sprzedaży, określone aktywa zostaną przeniesione z GoGreen do innej spółki zależnej Cerealia.

Uczestnicy koncentracji

Raisio (aktywny uczestnik koncentracji) należy do Grupy Raisio, na czele której stoi Raisio Group plc. z siedzibą w Raisio, Finlandia, prowadzącej działalność w dwóch segmentach:

1. Raisio Nutrition – sektor przemysłu żywnościowego i sektor przemysłu przetworzonych mieszanek paszowych dla zwierząt. W skład Raisio Nutrition wchodzi dwie jednostki – Produkcja Żywności (obejmuje przemysł młynarski, przetwórstwo tłuszczowe i ziemniaków) oraz Produkcja Pasz i Słodu (oferowanie wysoko przetworzonych mieszanek paszowych dla zwierząt hodowlanych, specjalistycznych pasz dla trzody chlewnej, bydła, drobiu, ryb i zwierząt futerkowych oraz zaopatrzenie browarów w słód). Raisio Nutrition koncentruje swoją działalność w krajach nadbałtyckich, zwłaszcza Finlandii, Polsce i Rosji.
2. Raisio Life Sciences – sektor dostarczania systemów analitycznych, sprzętu diagnostycznego i odczynników do monitorowania jakości i bezpieczeństwa żywności i pasz zwierzęcych (jednostka Diagnostyka Żywienia) oraz sektor opracowywania i wprowadzania na rynek składników Benecolu (ester stanolu), mającego zastosowanie w produktach w celu obniżenia poziomu cholesterolu (jednostka Składniki Żywności). Raisio Life Sciences koncentruje swoją działalność głównie na rynku europejskim.

Powyższa działalność Grupy Raisio prowadzona jest w 11 zakładach produkcyjnych w 6 krajach: Finlandii, Polsce, Rosji, USA, Francji i we Włoszech.

Raisio (bezpośredni uczestnik koncentracji) jest spółką holdingową. W Polsce Grupa Raisio posiada jedną spółkę zależną: Raisio Polska Foods Sp. z o.o. w Karczewie, która zajmuje się produkcją i sprzedażą tłuszczów jadalnych (żółtych) tj. margaryn i miksów. Udział Grupy Raisio w krajowym rynku sprzedaży tłuszczów żółtych w 2004 r. wyniósł ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa)%*. Na rynku sprzedaży tłuszczów jadalnych głównymi konkurentami Grupa Raisio są: Unilever Polska S.A. z siedzibą w Warszawie (udział w rynku ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*), Zakłady Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie S.A. (udział w rynku ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*) i Zakłady Tłuszczowe „BIELMAR” Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej (udział w rynku ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*).

GoGreen (pasywny uczestnik koncentracji) jest spółką zależną Cerealia Foods AB z siedzibą w Järna, Szwecja, która z kolei jest kontrolowana wyłącznie przez Cerealia AB z siedzibą w Sztokholmie, Szwecja, będącą własnością Lantmännen – Szwedzkiej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej, należącej do ok. 50.000 szwedzkich rolników. Działalność Grupy Cerealia obejmuje trzy sektory przemysłu: Cerealia Mills, Cerealia Foods and Bread oraz Cerealia Bakeries. W ramach tych sektorów funkcjonuje pięć obszarów operacyjnych:

1. Przemysł młynarski – produkcja mąki, zbożowych płatków śniadaniowych i makaronów; produkty te sprzedawane są piekarniom i innym odbiorcom przemysłowym.
2. Żywność – sprzedaż (detalistom, dużym przedsiębiorstwom cateringowym, jak i przedsiębiorcom działającym na rynku usług) towarów konsumpcyjnych, takich jak mąka, śniadaniowe płatki zbożowe i makarony.
3. Świeże pieczywo – wprowadzanie na rynek różnego rodzaju świeżego chleba bez dodatków, bułek i ciastek.
4. Surowe pieczywo – produkcja i sprzedaż surowych produktów do pieczenia (świeże i mrożone pieczywo), które jest pieczone w punktach sprzedaży.
5. Mrożonki Fast Food – produkcja i wprowadzanie na rynek produktów fast food, takich jak bułki do hotdogów i hamburgerów, a także mrożonego chleba.

Powyższą działalność Grupa Cerealia prowadzi w ok. 70 zakładach i biurach sprzedaży w Szwecji, Danii, Norwegii, Finlandii, Niemczech, Polsce, Łotwie, Ukrainie, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, USA oraz Japonii. Główne rynki, na których Grupa prowadzi działalność, to Szwecja, Dania i Norwegia (ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%* obrotów netto pochodzi ze sprzedaży w tych krajach).

GoGreen (bezpośredni uczestnik koncentracji) prowadzi działalność w zakresie marketingu i sprzedaży między innymi: fasoli, grochu, ryżu i kaszy kus-kus. Działalność ta prowadzona jest głównie na rynku szwedzkim oraz w mniejszym zakresie w Finlandii, Belgii i Danii. GoGreen nie prowadzi obecnie działalności na rynku polskim, ale zamierza ją rozpocząć w 2006 r. Po sfinalizowaniu transakcji GoGreen rozszerzy swoją dotychczasową działalność o sprzedaż wegetariańskich gotowych mrożonych posiłków, chłodzonych gotowych produktów warzywnych, hamburgerów z soi, nuggetsów i warzywnych burgerów (produkty Cerealia), a także napojów z owsa, napojów z soi i warzywnych mieszanek do gotowania (produkty Raisio).

W Polsce Grupa Cerealia prowadzi działalność za pośrednictwem dwóch spółek zależnych: Cerealia Unibake Sp. z o.o. z siedzibą w Nieporęcie i Schulstad Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. Obydwie spółki prowadzą działalność na rynku produkcji i sprzedaży chleba. Udział Grupy Cerealia w krajowym rynku sprzedaży pieczywa w 2004 r. wyniósł ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*. Największymi konkurentami Grupy na tym rynku są: Nowakowski – Piekarnie Sp. z o.o. z siedzibą w Nowym Dworze Mazowieckim (udział w rynku ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*), Benus Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (udział w

rynku ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*) i Spółdzielnia Piekarsko-Ciastkarska z siedzibą w Warszawie (udział w rynku ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*).

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

W przedmiotowej koncentracji dla przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji rynkiem właściwym w aspekcie produktowym jest: dla Raisio rynek zarządzania holdingami, zaś dla GoGreen rynek sprzedaży między innymi: fasoli, grochu, ryżu i kaszy kus-kus. Natomiast w aspekcie geograficznym dla obydwu przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji są to rynki krajowe. Dla pozostałych uczestników koncentracji, dla których wspólnym rynkiem w aspekcie geograficznym jest rynek polski, rynkami właściwymi produktowo są: dla Grupy Raisio rynek produkcji i sprzedaży tłuszczów jadalnych (udział w rynku w 2004 r. ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*), zaś dla Grupy Cerealia rynek produkcji i sprzedaży pieczywa (udział w rynku w 2004 r. ok. *tajemnica przedsiębiorstwa%*).

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 37, poz. 334):

- a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%.

Zgodnie z powyższą definicją w niniejszej sprawie brak jest rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, gdyż przedsiębiorcy w niej uczestniczący prowadzą działalność na rozłącznych rynkach produktowych.

b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie :

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca – odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Zgodnie z powyższą definicją w niniejszej sprawie brak jest rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym, bowiem zarówno bezpośredni uczestnicy koncentracji, jak również inni przedsiębiorcy należący do ich grup kapitałowych, nie prowadzą działalności na rynkach będących rynkami poprzedniego, bądź następnego szczebla obrotu.

c) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Zgodnie z powyższą definicją w niniejszej sprawie brak jest rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, gdyż żaden z uczestników koncentracji nie dysponuje udziałem w jakimkolwiek rynku, na którym prowadzi działalność przekraczającym próg 40 %.

Ocena skutków koncentracji

Oceniając skutki koncentracji organ antymonopolowy ograniczył się do oceny jej wpływu na rynek polski, gdyż ustawa o ochronie konkurencji zgodnie z jej art. 1 ust. 2 reguluje zasady i tryb m.in. antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków, jeżeli koncentracje wywołują lub mogą wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis art. 17 ustawy o ochronie konkurencji stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przez którą rozumie się zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Organ antymonopolowy uznał, iż zamierzona koncentracja spełnia kryterium wskazane w art. 17 ustawy o ochronie konkurencji. Przyjmując niniejsze stanowisko, Prezes Urzędu miał na względzie następujące okoliczności:

1. Przedsiębiorcy uczestniczący w przedmiotowej koncentracji w Polsce prowadzą działalność na rozłącznych rynkach produktowych (działalność prowadzona przez Cerealialia i Raisio na terenie Polski nie pokrywa się ze sobą).
2. Nie istnieją rynki właściwe, na które zamierzona koncentracja wywarłaby wpływ zarówno w układzie horyzontalnym, wertykalnym, jak i konglomeratowym. Tym samym, zamierzona koncentracja nie wpłynie na stan konkurencji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

p.o. *DYREKTORA*
Departamentu Ochrony Konkurencji
Monika Bychowska

Otrzymuje:

Raisio Nutrition Ltd., Finlandia